

Li Tirkîyeyê du hefteyên dawîn

15-30 Îlonê, 2023

15ê Îlonê, 2023

Doza Êrişê Li Dijî Rojnameger Sînan Aygul

Li dû nûçeyên der barê gendelî û bêhiqûqiyên li Şaredariya Tetwanê ya Bedlîsê, xebatkarê şaredariyê Yucel B. êrişî Serokê Cemiyeta Rojnamegerên Bedlîsê Sînan Aygul (17.06.2023) kir. Di êrişê de polîs E.K. jî rê li ber girt ku kesên din nekevin navberê. Doza wan di 15ê Îlona 2023an de roja Înê, li Zyemîn Dadgeha Cezayê Asliyeyê ya Tetwanê dest pê kir.

Tevî ku di dîmenên êrişê yê di kamerayên ewlehiyê de hatine tomarkirin de tu delîlek ku îdiayeke wiha piştrast bike tune bû jî, bersûcan îdia kirin ku Aygul heqaret li wan û

Serokomar kiriye û êrişî wan kiriye. Di danîşînê de derket holê ku Yucel B. û polîs E.K xizmên Şaredarê Tetwanê Mehmet Emîn Geylanî ne. Heyeta dadgehê biryara berdana bersûcan da û danîşîn taloqî 14ê Kanûna 2023an kir.

BİANET - <https://bianet.org/haber/tatvan-da-gazetecive-saldiranlar-ilk-durumada-tahliye-edildi-284048>

16ê Îlonê, Şemî

Li Şirnexê ji meş, konser û ziyareta goristanan bigire heta firîna fanosên mirazê û balonan hemû çalakî ji bo 10 rojan hatin qedexekirin.

Walîtiya Şirnexê ji bilî çalakiyên saziyên giştî, li tevahiya parêzgehê ji bo 10 rojan hemû çalakî qedexe kirin. Walîtiyê daxuyand ku dê destûrê bidin bernameyên ku li gorî kevneşopiyên tînan lidarxistin.

Li gorî daxuyaniya fermî, "çalakiyên ku ji aliyê Qeymeqamtî û Walîtiyê ve guncav tînan dîtin, bernameyên ku ji aliyê sazî û dezgehên giştî ve tînan organîzekirin, cejnên fermî, rojên bibîranînê yê fermî, merasîm û şahiyên fermî û bernameyên ku ji aliyê van saziyan ve li gorî kevneşopî û adetên tînan li darxistin û çalakiyên werzişî ne di nav de, her cure civînên vekirî û meşên xwepêşandanê, merasîmên pêşwazîkirin û xatirxwestinê yê girseyî, daxuyaniyên çapemeniyê yê sazî û rêxistinên li derveyî avahiyên xwe pêk tînan, çalakiyên rûniştinê, mîting, sazkirina konan, kampanyayên îmzeyan, vekirina standan, merasîmên cenazeyan ên girseyî û serdanên goristanan, merasîma bîranînê, festîval, konser, şahî, şano, pêşandan, her cure çalakiyên dengî û dîtbarî, firandina bafirok, fanosên mirazî, drone-paramotoran, çalakiyên hewavaniyê, ji bilî çalakiyên bazirganî yê kes û saziyên bi nasnameya bazirganî; belavkirina belavok, çîtik, broşuran, daliqandina afîş û pankartan navend û navçeyên Şirnexê di nav de, li hemî sînorên bajêr (Navend û navçeyên bajêr, herêma di bin berpirsiyariya Cendirme û Polîsan de); ji 16.09.2023 saet 00:01ê, heta 25.09.2023 saet 23:59an, bo 10 rojan hatin qedexekirin.

Şırnak Valiliği - <http://www.simak.gov.tr/yasaklama-karari-16092023>

BirGün Gazetesi - <https://www.birgun.net/haber/simak-ta-yuruyus-konser-ve-kitlese-cenaze-merasimlerine-10-gun-yasak-469227>

Rojnamegera ku hat Tirkîyeyê li balafirgehê hat binçavkirin

Rojnameger Îlknur Bîlîr ku li Elmanyayê kar dike, di 16ê Îlona 2023an de dema ji derve hat Tirkîyeyê, ji ber parvekirinê xwe yê li medya civakî yê der barê erdhejê de li Balafirgeha Sabiha Gökçen a Stenbolê hat binçavkirin. Rojnamegera ku pasaporta wê hatibû girtin, piştî demekê hat berdan. Bîlîr li ser hesabê xwe yê medyaya civakî daxuyand ku bi hinceta ku "bi awayekî eşkere agahiyên şaş ji raya giştî re belav kirine" (TCK 217/A) giliyê wê hatiye kirin û hatiye binçavkirin.

Birgün Gazetesi - <https://www.birgun.net/haber/gazeteci-ilknur-bilir-havalimaninda-gozaltina-alindi-468917>

17ê Îlonê, 2023

Li Stenbolê li dijî LGBTI+yan mîtingek hat lidarxistin

Mîtinga bi navê "Civîna Malbatê ya Mezin" ku ji aliyê derdorên Dij-LGBTIyê tê organîzekirin, li Stenbolê di 17ê Îlonê roja Yekşemê de li Qada Saraçhaneyê pêk hat.

Rektorê Zanîngeha Katîp Çelebîyê ya Îzmîrê Prof. Dr. Saffet Kose bi peyama vîdyoyê beşdarî mîtingê bû. Kose, hebûna LGBTI+ wekî projeyek armancdar [komplô] bi nav kir; Wî bang li her kesî kir ku "Li dijî ferzkirina LGBTê bi yek dil bin û aqilê hevpar bikar bînin." "Ev projeyên nexwezayî ne tenê ji bo milletê me, ji bo hemû mirovahiyê tehdîd in, li dijî nîzama xwezayî tehdîd in û hewldaneke ji bo hilweşandina civakê ye. "Ez bang li hemû dewlet û rêveberên mekanîzmaya biryargirtinê dikim ku demildest gavên pêwîst li dijî van însiyatîfa ku mirovahiyê dikişîne nav bahozeke wiha bavêjin." Rektorê Zanîngeha Üsküdarê Prof. Dr. Nevzat Tarhan mijara LGBTyê wekî rewşa ku di malbatên qels de tê dîtin pênase kir û got rastkirina wê girîng e. Stratejîstê nêzî Kremlinê û wekî îdeologê Avrasyayê tê naskirin Alexander Dugin jî di peyama xwe ya vîdyoyê ya ku di mîtingê de hat weşandin de wiha got: "Hevalên tirk ên hêja, ez pir kêfxweş im ku we ev civîn li dijî normalîzekirina LGBTê organîze kir. Ez gelek kêfxweş im ku kesên ku ji partî û tevgerên cuda yê siyasî beşdar dibin. Ji ber ku ev ne tenê meseleya kesên olî ye ku hewl didin nixêrîn olî yê kevneşopî yê îslamî biparêzin. "Ez gelekî kêfxweş im ku çî çep û çî rast, ji hemû pêkhatiyên Tirkîyeyê beşdarî vê çalakîyê bûne."

Di Îlona 2022an de bi heman daxwazan mîtingek hat lidarxistin. Bo mîtingê vîdyoya bangewaziyê hat amadekirin û Lijneya Bilind a Radyo û Televîzyonê (RTUK) bi piraniya dengên biryar da ku vîdyo wekî "filmeke spot ji bo berjewendiyên gel" bê qebûlîkirin û di saziyên weşanê de bê weşandin. Li ser vê yekê Komeleya Kaos-GL li hember RTUKê doz vekir. Doz di tîrmeha borî de bi encam bû û dadgehê bi hinceta ku "Peywira herî xwezayî ya dewletê ye ku saziya malbatê biparêze", doz girt.

Platforma Malbata Mezin a ku mîfîng organîze kir, ragihand ku wan di 30ê Îlonê de ji bo qedexekirina propagandaya LGBTê û girtina rêxistinên wan, bi 150 hezar îmzeyên şexsî û sazî daxwazname ji Meclisa Mezin a Gel a Tirk (TBMM) re şandine; di vî warî de bang li partiyên siyasî kir. Di nav damezrînerên platformê de komele û weqfên wekî TÜGVA, MÜSIAD, Weqfa Yekitiyê, Weqfa Aziz Mahmud Hüdayî ku bi nêzîkbûna xwe ya bi hikûmetê ve an jî bi îslamî/muhafazakarbûna xwe ve têne naskirin û komeleyên wek TGB (Yekîtiya Ciwanên Tirk) û Komeleya Jinan a Komarê hene. Sekreterê Giştî yê Platforma ku ji aliyê 15 komele û weqfan ve hatiye avakirin Eryılmaz di daxuyaniya xwe de wiha got: "Em dixwazin xebatên rêxistina LGBTyê ku ji aliyê çeteyên cîhanî ve bi mebesta malbatên me ji holê rake, nîfşên me xera bike, hilberîne rawestîne û celebek mirovan a bê zayend biafirînin hatiye avakirin, tavi lê were sekinandin." Eryılmaz daxwazên Platformê wiha rêz kirin: "Yek, qedexekirina propaganda û çalakîyên reklamê yê di organên çapemeniyê de, di her cure amûrên ragihandinê yê girseyî de û di platformên medyaya civakî de. Du, girtina komele, weqf û platformên girêdayî avahiyên terorîstî yê civak-çandî. Sê, pêşîgirtina li çalakîyên wan ên li qadên vekirî, li her cure sazî û rêxistinan, li dibistan, zanîngeh û wesayîten çûnûhatinê yê giştî û di vî warî de çêkirina rêgezên qanûnî."

Ji aliyê din ve Wezîrê Perwerdeya Neteweyî Yusuf Tekîn jî di bernameyê televizyonê ku di 11ê Îlona 2023an de beşdar bûbû de kesên LGBTI+ kir mijar. Wezîr got ku divê mijara LGBTI+ were nîqaşkirin û li ser mafên bîngehî ên mirovî were sekinandin, her wiha ev mijar bi mufredatê ve jî girêdayî ye. Wezîr di domahî de got ku ku di mufredata nû ya Wezareta Perwerdehiya Neteweyî de derseke nû ya bi navê "Di Civaka Tirkan de Malbat" heye û malbat di nav nîrxên civakî de girîng e.

Serbestiyet - [https://serbestiyet.com/haberler/sarachanedeki-lgbt-karsiti-mitinge-rus-milliyetcisi-duqinden-destek-mesaji-bu-normal-iliskiyi-korumaya-calisan-tum-
insanlarin-mucadelesidir-142775/](https://serbestiyet.com/haberler/sarachanedeki-lgbt-karsiti-mitinge-rus-milliyetcisi-duqinden-destek-mesaji-bu-normal-iliskiyi-korumaya-calisan-tum-insanlarin-mucadelesidir-142775/)

Yeni Şafak Gazetesi - [https://www.yenisafak.com/gundem/rtuku-dava-eden-lgbtliilere-mahkemeden-emsal-olacak-karar-aile-kurumunu-korumak-devletin-gorevidir-
4542683](https://www.yenisafak.com/gundem/rtuku-dava-eden-lgbtliilere-mahkemeden-emsal-olacak-karar-aile-kurumunu-korumak-devletin-gorevidir-4542683)

Artı Gerçek - <https://artigercek.com/guncel/bakan-tek-in-hem-lgbtleri-hedef-aldi-hem-aile-vurgusu-yapti-turk-toplumunda-aile-264831h>

18ê Îlonê, 2023

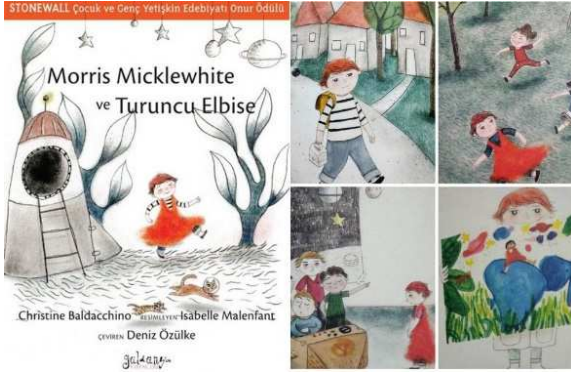
Li Gever û Îzmîrê polîsan mudaxelayî protestoya li dijî PDKê kir

Li navçeya Geverê ya Colemêrgê li dijî PDKê çalakîyek hate lidarxistin. Nûnerên KCD, DBP, HDP, Partiya Çep a Kesk û parlementer beşdarî çalakîyê bûn. Polîsan mudaxelayî 30 kesan kir û ava bişid û gaza bîberê bi kar anî. 2 kes hatin binçavkirin. Li Îzmîrê polîsan mudaxelayî komên ku xwestin êrîşên PDKê protesto bikin kirin û gelek kes hatin binçavkirin.

Gazete Duvar - <https://www.gazeteduvar.com.tr/yuksekovadaki-kdp-protestosuna-polis-mudahalesi-haber-1638353> ; [https://www.gazeteduvar.com.tr/izmirde-kdp-
protestosuna-mudahale-cok-savida-gozalti-var-haber-1638346](https://www.gazeteduvar.com.tr/izmirde-kdp-protestosuna-mudahale-cok-savida-gozalti-var-haber-1638346)

Umut Gazetesi - <https://umutgazetesi43.org/arsivler/105195>

Sansur û etîketa "ji bo biçûkan bi zirar e" li ser pirtûka zarokan

Lijneya Parastina Zarokan a Ji Weşanên Ziyarok a Wezareta Malbat û Xizmetên Civakî biryar da ku pirtûka Christine Baldacchino ya bi navê "Morris Micklewhite û Fîstanê Mişmiş" (bi wergera Deniz Özülke) ku Xelata Rûmetê ya Edebiyata Zarok û Ciwanan a Stonewall wergirtibû, sansur bike.

Li gorî biryarê, dê tenê kesên ji 18 salî mezintir "di zêr an çenteyekî ku hundirê wê xuya nake de" dikarin pirtûkê bikirin. Li ser pirtûkê ji bilî navê berhemê û gotina "Ji bo

biçûkan zirardar e", dê tu nivîs an jî wêne tunebin. Ew ê di pêşangeh û cihên mîna wan de neyê pêşandan û destûr neyê dayîn ku bikeve dibistanan.

"Weşanên Güldünya" ku pirtûkê diweşîne, navê xwe ji Güldünya Tören girtiye, ku di sala 2004an de li nivê kolanê ji aliyê du birayên xwe yê mezî ve hat gulebarankirin û piştê ji aliyê birayên xwe ve li nexweşxaneyê ku lê derman dibû, hat qetilkirin.

BİANET - <https://bianet.org/haber/odullu-cocuk-kitabina-muzir-nesriyat-sansuru-284135>

19ê Îlonê, 2023

Rojnameger Nivîskar Celalettîn Can nehat berdan

Daxwaza serbestiya venihartî ya Berdevkê Înîsiyatîfa 78an, rojnameger û nivîskar Celalettîn Can ê ku di 31ê Tebaxa 2023an de ji ber piştevaniya bi Rojnameya Ozgur Gundemê re ya di çarçoveya "Rêveberê Weşana Giştî yê Nobedar" de hat girtin, ji aliyê Heyeta Rêveberî û Çavdêriyê ya Girtîgeha Girtî ya Tîpa Lyê ya Hejmar 5 a Marmarayê hat redkirin. Hate ragihandin ku heyetê bi hincetên "Poşmaniya wî nîne", "Rewşa wî ya baş tune ye", "Xetereya careke din sûc bike û zirarê bide civakê berdewam dike" serlêdana Can a bi şert red kir. Celalettîn Can bi bîr xist ku li jineyê bêyî ku bi wî re hevdişinê pêk bîne ev biryar girt.

Li gorî tesbîtên Komeleya Mafên Mirovan (ÎHD), ji destpêka sala 2021ê û vir ve, Heyetên Rêveberî û Çavdêriyê yê Girtîgehan, ji 6 an 3 mehan carekê çend çaran rê li ber berdana herî kêm 313 girtiyan girtine. ÎHDê diyar kir ku ji girtiyan ku berdana wan hat taloqkirin 48 kes, piştî çend çaran biryara dirêjkirina înfazê, hatin berdan. Hate ragihandin ku ji girtiyan ku rê li ber berdana wan hatiye girtin 88 kes di listeyên girtiyan nexweş de ne û 42 jî nexweşên giran in.

Gazete Mûnevver - <https://www.gazetemunevver.com.tr/celalettin-canin-tahliyesi-reddedilme-gerekcesi-topluma-zarar-verme-riskinin-devam-etmesi>

20ê Îlonê, 2023

Di rûniştina doza îşkenceya zarokan de polisên bersûc tev li danîşînê nebûn

Yekemîn danîşîna doza derbarê Î.A., E.Ö., G.B. A.O. û H.C li Dadgeha Cezayê Asliyê ya Licê hat dîtin. Bersûcên navborî bi îdiaya ku di 21ê Adarê de li navçeya Licê ya Amedê ciwanê 14 salî Y.D revandine û îşkence pê kirine tên darizandin. Polisên bersûc ên ku bi hinceta ku "Bi rêya zor û gefxwarinê mirov ji azadiyê bêpar hiştine" û "xisar dane malê wî" tên tawanbarkirin, tev li danîşînê nebûn.

Bi hinceta ku "hol biçûk e" destûr nedan rojnamegeran ku li rûniştina dozê temaşê bikin. Dadgehê daxwaza beşdariya dozê ya Baroya Amedê û Şaxa ÎHDê ya Amedê red kir.

Di danîşîna ewil de Y.D. li gel pedagog îşkenceya ku lê hatiye kirin vegot. Li ser daxwaza parêzeran zarok ji salona dadgehê hat derxistin. Parêzerên Y.D., diyar kirin ku bûyer sûcê îşkenceyê ye, diyar kirin ku divê îdianame li gorî vê bê amadenekirin. Parêzeran daxwaz kirin ku dosya bo dadegaha cezayên giran bê birin, lêpîrsîn berfireh bibe û bersûc bête girtin.

Pişfî navbereke kurt, dadgehê biryar da ku parastina polisên bersûc bi talîmatê bê girtin, daxwaza girtinê bê redkirin, kontrola bersûcan a edlî berdewam bike, di danîşîna pêş de amade bin û ji bo tomara kameraya wesayîtê jî ji Midûriyeta Emniyetê ya Bajêr re daxwazname bê nivîsandin. Rûniştin bo 24ê Çileyê 2024an hat taloqkirin.

Evrensel – <https://www.evrensel.net/haber/499369/cocuga-iskence-davasi-sanik-polisler-ilk-durumaya-katilmadi>

Gazete Duvar – <https://www.gazeteduvar.com.tr/cocuga-iskence-davasi-sanik-polisler-durumaya-katilmadi-haber-1638650>

Doza Kuştina Hrant Dînk

Doza der barê 11 kesên ku 5 ji wan polîs in a ji ber qetilkirina Gerînendeyê Weşana Giştî yê Rojnameya Agosê Hrant Dînk tên darizandin berdewam kir. Bersûc berê hatibûn darizandin û ceza xwaribûn.

Di danîşîna ku li 14emîn Dadgeha Cezayê Giran a Stenbolê pêk hat de yekane bersûcê girtî Adem Saglam hat berdan ku wê demê Alîkarê Komîserê Şaxa Têkoşîna bi Terorê ya Midûriyeta Ewlekariyê ya Trabzonê (TEM) bû. Di dozê de tê xwestin ku bersûc bi îdiayên "hewldana hilweşandina sazûmana makeqanûnî", "kuştina bi qestî", "endamtiya rêxistina terorê ya çekdar (FETO)" û "Bi îhmalkarî kuştina mirovan a bi qestî" bête cezakirin.

Di dozê de Adem Saglar, Ahmet İskender, Midûrê Şaxa C-5ê yê Îstîxbarata Emniyetê; paşê Midûrê Şaxa Îstîxbarata Stenbolê Alî Fuat Yilmazer (ji dozeke din girtî ye), Erhan Tuncel, Ersin Yolcu, Faruk Sarı (firarî), Ramazan Akyürek, Tuncay Uzundal, Midûrê Şaxa TEMê ya Trabzonê Yahya Ozturk (firarî), Yasın Hayal û Zeynel Abîdîn Yavuz. tên darizandin. Doz dê di 6ê Kanûna 2023an de (10.00) berdewam bike.

BİANET – <https://bianet.org/haber/ramazan-akyurek-hrant-dink-cinayetinden-istanbul-emniyeti-ve-jandarmasini-sorumlu-tuttu-284264>

Endamê Dadgeha Bilind Yuksel Kocaman nûçeyên der barê xwe de da astengkirin

Li gorî nûçeyan, Ayhan Bora Kaplan ê ku serokê rêxistineke derqanûnî ye û tê îdîakirin ku nêzî Wezîrê Karên Hundirîn ê berê Suleyman Soylu ye wekî bertîl vîla û erebeyek daye Endamê Dadgeha Bilind Yuksel Kocaman.

Kocaman ji bo pêşî li nûçeyên navborî bigire, ji bo 26 naverokan biryara astengkirinê da derxistin. Biryar ji aliyê 10emîn Dadgeriya Cezaya Sulhê ya Enqereyê ve hat dayîn.

Di nav naverokên ku hatine astengkirin de nivîsên nivîskarê T24ê Tolga Şardan ên li ser çalakî û peywendiyên rêxistina sûc û agahiyên ji hevpeyvîna Kocaman bi xwe hene. Nûçeyên der heq hevpeyvîna Kocaman de jî ji weşanê hat derxistin. Di nav malperên ku naveroka wan di vê mijarê de hatine astengkirin de Gazete Duvar, T24, Halk TV, Evrensel, BirGün û Cumhuriyet hene.

Cumhuriyet - <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/ismi-cete-lideriyle-anilan-yargitay-uyesi-26-icerigi-erisime-engelletti-arasinda-kendi-soylesisi-de-var-2121301>

Gazete Duvar - <https://www.gazeteduvar.com.tr/yargitay-uyesi-yuksel-kocaman-hakkindaki-haberleri-engelletti-haber-1638613>

Artı Gerçek - <https://artigercek.com/quncel/mafyan-villa-aldigi-iddia-edilen-yargitay-uyesi-yuksel-kocaman-hakkinda-cikan-265851h>

Cumhuriyet - <https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/ismi-cete-lideriyle-anilan-yargitay-uyesi-26-icerigi-erisime-engelletti-arasinda-kendi-soylesisi-de-var-2121301>

Gazete Duvar - <https://www.gazeteduvar.com.tr/yargitay-uyesi-yuksel-kocaman-hakkindaki-haberleri-engelletti-haber-1638613>

Artı Gerçek - <https://artigercek.com/quncel/mafyan-villa-aldigi-iddia-edilen-yargitay-uyesi-yuksel-kocaman-hakkinda-cikan-265851h>

21ê Îlonê, 2023

Li Antalyayê serdegirtina “bîranîna Denîz Gezmîş”: 24 kes hatin binçavkirin

Li Antalyayê, danê sibehê, 24 endam û rêveberên Partiya KEDê, Malên Gel, Partiya Karkerên Tirkiyeyê (TİP), Partiya ÇEP, DÎSK/Emekli-Sen û Egitim Senê di serdegirtina malan de hatin binçavkirin. Di daxuyaniyên Partiya ÇEP û TİP'ê de hat ragihandin ku tevlibûna bîranîna Denîz Gezmîş, Yusuf Aslan û Huseyîn İnan a di 6ê Gulanê de pêk hat, wekî sedema binçavkirinan hatiye nîşandan. Di nav kesên ku hatin binçavkirin de Serokê Şaxa Egitim Senê yê Antalyayê Nurettin Sonmez, Sekretera Rêxistina Şaxê Çigdem Altıntaş Peker, rêveberên berê Kadir Ozturk, Hasan Taşkin û nûnerê kargehê Yaşar Sarıpınar jî hene.

Gazete Duvar - <https://www.gazeteduvar.com.tr/antalyada-deniz-gezmis-baskini-24-kisi-gozaltina-alindi-haber-1638733>

SOL Parti (Twitter) - <https://x.com/solpartibilqi/status/1704767499063976094?s=20>

TİP (Twitter) - <https://x.com/tipantalya/status/1704759078688264218?s=20>

Rêveberiya Zanîngeha Hacettepeyê Komeleya Xwendekarên LGBTI+ girt

Rêveberiya Zanîngeha Hacettepeyê bi hinceta "Di sala dawîn de ne çalak bûn" Komeleya Lêkolînên Kuir a Zanîngeha Hacettepeyê girt.

Evrensel - <https://www.evrensel.net/haber/499508/hacettepe-universitesi-lgbti-ogrenci-topluluqunu-kapatti>

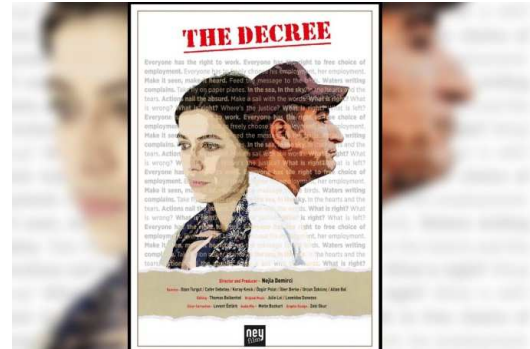
22ê Îlonê, 2023

Festîvala Fîlman a Porteqala Zêrîn a Antalyayê ku îsal ji bo ya 60emîn amadekarî dihat kirin, beriya ku dest pê bike hat betalkirin.

Di Festîvala Fîlman a Porteqala Zêrîn a Antalyayê de, belgefilmê bi navê "Hikmê Qanûnê" ku serpêhatiyên doktor û mamosteyekî ku bi Biryarnameyên di Hukmê Qanûnê de ji pişeyê hatine dîrxistin û hewldanên wan ên

ji bo bidestxistina mafên xwe vedibêje, ji nav berhemên ku dê di kategoriya belgefilman a festîvalê de bikevin pêşbirkê hat derxistin. Rêveberê mîhrîcanê Boyacıoğlu, daxuyand ku armanca biryarê ev e ku "bandor li bêalîbûna pêvajoya darazê nebe".

Ev biryar ji aliyê gel û derdorên sînemayê ve rastî bertekên mezin hat. Derhênera Fîlma navborî Nejla Demîrcî diyar kir ku îdiaya ku pêvajoya darizandina yek ji kesên di belgefilmê de dewam dike rastiyê nîşan nade û destnîşan kir ku ev îdîa hinceta sansurê ye. 20 endamên juriyê yê ku dê di mîhrîcanê de pêwir bigirin, destnîşan kirin ku ew nêrîna ku di filman de hêmanên sûc digere û sansurê red dikin û ragihandin ku heta filmê "Hikmê Qanûnê" di kategoriya belgefilman de cih negire ew ji endamtiya juriyê vedikişin. Piştî biryara juriyê, çêker û derhênerên 27 filman biryar da ku filmên xwe ji festîvalê vekişin. Piştî van bertekan organîzatorên mîhrîcanê ragihandin ku wan belgefilma "Hikmê Qanûnê" dîsa xistine nav filmên bijafî.

Lê belê di 28ê Îlonê de Wezareta Çand û Tûrîzmê û di 29ê Îlonê de jî Wezareta Ciwan û Werzîşê daxuyanî dabûn ku piştigriya xwe ji festîvalê vedikişin. Wezîrê Edaletê di daxuyanîya xwe de derbarê mijarê de wiha got: "Di festîvaleke ku bûye kevneşopî de propagandaya rêxistina terorê bi temamî nayê qebûl kirin." Di 29ê Îlonê de Şaredariya Bajarê Mezin a Antalyayê ku mêvandar û parêzvanê festîvalê ye, ragşand ku îsal festîval hat betalkirina. Li gel rêveberê organîzasyona festîvalê gelek xebatkarên ekîba hunerî jî kar hatin avêtin.

60emîn Festîvala Fîlman a herî demdirêj û bi prestîj a Tirkîyeyê ku cara yekem di sala 1964an de hat lidarxistin, ger nehatiba betalkirin dê di navbera 7-14ê Cotmehê de bihata lidarxistin.

Derhênera Filmê Nejla Demîrcî li dijî Qeymeqamiya Bodrûmê ku destûr neda kişandina filmê û astengî derxist, bi awayekî ferdî serî li Dadgeha Makezagonê da. Dadgehê der barê serlêdanê de di 14ê Îlonê de biryar da û biryara qeymeqamtiyê wekî 'binpêkirina azadiya ramanê' pênas kir. Demîrcî di qonaxên çêkirin û montajkirina belgefilmê de rastî gelek zehmetî, gef û astengiyên hat.

Antalya Altın Portakal Film Festivali - <https://www.antalyaff.com/tr/news/detail/219>

BİANET - <https://bianet.org/haber/yonetmen-ve-yapimcilar-altin-portakaldan-cekildi-285453> | <https://bianet.org/haber/nejla-demirci-nin-khk-belgeselinin-engellenmesine-aym-ihlal-dedi-267136> | <https://bianet.org/haber/nejla-demirci-bir-aym-karari-yasadigimiz-seyleri-degistiremez-267193> |

Gazete Duvar - <https://www.gazeteduvar.com.tr/altin-portakalda-sansur-kultur-ve-turizm-bakanligi-tavrimiz-net-haber-1639979>

Rojnameger Yılmaz bi hinceta kêr kirariyên bankayê bi endamtiya rêxistinê hat sûcdarkirin

Serdozgeriya Komarê ya Enqereyê der barê edîtorê Ajansa Mezopotamyayê û nivîskarê pirtûkxaneyê zarokan a BîAyê Sedat Yılmaz ku ji 3yê Gulanê û vir ve li Girtîgeha Sîncanê girtî ye bi îdiaya "endamti û rêvebirina rêxistina terorê (TCK 314 1 û 2)" doz vekir. .

Di îdianameya ku ji 44 rûpelan pêk tê û di 41 rûpelên ewil de dîrok û pêkhatina PKK/KCKê tê vegotin, navê Sedat Yılmaz tenê 4 caran derbas dibe. Di îdianameyê de rapora ji aliyê Lijneya Lêpîrsîna Sûcên Malî (MASAK) ve hatiye amadekirin jî heye. Yılmaz piştî Adara 2017an ti danûstandina pereyan an jî kirariyên EFTê nekiriye û piştî sala 2018an jî qet ji bankayan pere nekîşandiye an jî ranezandiye, li raporê ev yek wekî "nepeniya rêxistinê"

hatiye wesfandin. Her wiha Yılmaz ji sala 2017an ve tu parvekirin li ser Facebookê nekiriye û ev yek jî bûye sedema sûcdarkirinê.

BÎANET - <https://bianet.org/haber/az-sayida-bankacilik-islemi-orgut-uyeligi-suclamasinin-gerekcesi-oldu-284384>

25ê Îlonê, 2023

Cendirmeyan ji bo pêşî li berxwedana Akbelenê bigire ketin û derketina milkê taybet qedexe kir

Li Daristana Akbelen a Muğla Mîlasê gelê herêmê û hawirdorparêz nobeda jiyane ya li dijî kanzaya komirê ku Limak Holding dixwaze berfireh bike, didomînin. Piştî ku cendirmeyan di 12ê Îlonê de kesên ku nobeda parastina daristanê digirtin ji wargeha wan bi zorê derxistin, di 25ê Îlonê de tevî ku milkê taybet jî bû cihê ku nobed lê berdewam bû li çûn û hatina wesayîtan girt.

Ji gundiyan Akbelenê Bahadır Altan wiha got, "Xala 46-2. ya Rêzîknameya Cendirmeyan wiha dibêje: 'Ji bo bikaranîna hêza rawestîne divê sedemeke maqûl hebe. Rawestandîna bi awayekî berdewam û kêfî nayê kirin. Cendirme bi awayekî kêfî gundiyan asteng dikin. Li dijî rêzîknameyê tev digerin.'

Altan da zanîn ku cendirme li dijî kesên ku ji bo daristanê ji wêrankirina bi kanza komirê biparêzin nobeda berxwedanê didomînin, hewla parastina Holdînga Lîmakê dike. Altan her wiha got: "Ev hemû li ser daxwaza Lîmak a ku dixwaze sûcên xwe veşêre pêk tê. Li hemberî van zextan em ê nobeta xwe bidomînin. Em parastina Daristana Akbelenê didomînin."

Bahadır Altan (Twitter) - <https://x.com/BahadrAltan1/status/1705978401821991138?s=20>

Gazete Duvar - <https://www.gazeteduvar.com.tr/jandarma-akbelende-kanun-yonetmelik-tanimiyor-sahis-arazisine-arac-yasaqi-haber-1639340>

Zaroka ku ji ber guleberdana bi hewayê ve birîndar bûbû mir

Kubra Çoban (14) ku li navçeya Eyyubiyê ya Rihayê ji bo pîrozbahiyê hilbijartina serokomariyê ya Erdogan a di tûra duyemîn a hilbijartina serokomariyê (28ê Gulana 2023) de ji ber gulebarana bi hewayê ve birîndar bûbû, di 25ê Îlonê de li nexweşxaneyê jiyana xwe ji dest da.

Di heman pîrozbahiyê de li Rihayê 5 kes bi guleyan birîndar bûn û Emîrhan Gergîl ê 14 salî di 1ê Hezîrana 2023an de li nexweşxaneyê jiyana xwe ji dest da.

Evrensel - <https://www.evrensel.net/haber/499682/akpnin-secim-kutlamasi-sirasinda-vurulan-14-yasindaki-kubra-yasamini-yitirdi>

26ê Îlonê, 2023

Karkerên depoyê yê li ber Navenda Giştî ya Trendyolê çalakî li dar xistin hatin binçavkirin

Karkerên depoya Trendyolê ku ji ber ku bûbûn endamên sendîkayê ji kar hatibûn avêtin hatin Navenda Giştî ya Trendyol a Maslak a Stenbolê û daxuyanî dan çapemeniyê. Karkeran anîn ziman ku heta ku şirket bi wan re têkilî dîne ew ê ji ber navendê veneqetîn. Karkerên ku piştî daxuyaniya çapemeniyê dest bi çalakiya rûniştinê kirin hatin binçavkirin.

Seroka Sendîkaya Karkerên Depo, Bender, Keştî û Deryavaniyê (DGD Sen) Neslihan Acar, Serokê PTT-Senê Suleyman Şen û 15 karker hatin binçavkirin.

Kesên ku hatibûn binçavkirin piştî îfadeyên xwe dan bi şev serbest hatin berdan.

Evrensel - <https://www.evrensel.net/haber/499810/trendyol-genel-merkezi-onunde-eylemde-olan-depo-iscileri-gozaltina-alindi>

Artı Gerçek - <https://artigercek.com/emek/trendyol-iscileri-serbest-birakildi-266666h>

Kaos GL ji ber gefên kuştinê film ji weşanê kişandin

Kaos GL ragihand ku ji ber gefên kuştinê yê li dijî lîstikvan û şirketê hilberîner, filmê "Li dijî nefretê Dest bi destan" ku bi sernavê "Kurteagahiya ji Raya Giştî re" li ser hesabê xwe yê civakî weşandiye, ji weşanê kişandine.

Rêyên Hesinî yê Dewletê yê Komara Tirkîyeyê (TCDD) di daxuyaniya xwe ya li ser hesabê medyaya civakî ya Marmaray de ragihand ku wan der barê kurtefilma KAOS GLê de gilî kirine.

Kaos GL (Twitter) - <https://x.com/KaosGL/status/1706613566160130058?s=20>

Sanat Özgürlüğünü İzleme Platformu - <https://www.reportare.com/soz/haber/kaos-gl-olum-tehditleri-nedeniyle-filmi-yayindan-kaldirdi/>

27ê Îlonê, 2023

Rektoriya ODTUyê destûr neda konferansa peresanê

18emîn Konferansa Peresanê ya Aykut Kence (AKEK) ku ev 17 sal in her sal ji aliyê Civata Biyolojî û Genetîkê ya ODTUyê (BİYOGEN) ve tê organîzekirin, dê di 6-7ê Kanûna 2023an de li Navenda Çand û Kongreyê ya ODTUyê (KKM) bihata lidarxistin. Lê belê rektoriyê ragihand ku rezervasyona ku ji bo çalakiya li navendê hatibû kirin, hat betalkirin. Endamên civatê hewl dan ku sedema betalkirinê hîn bibin, ji wan re hate gotin ku dê li

navenda kongreyê tadîlat çêbibin, ji ber vê yekê çalakîyên pêşwext hatine betalkirin û bernameyên mecburî yên mayî jî hatine taloqkirin.

Di sala 2019an de, Rektoriyê cihê ku ji bo Konferansa Peresanê ya Aykut Kence ku beriya mehan hatibû veqetandin, dîsa bi hinceta tadîlatê betal kiribû. Bi saya hewildanên xwendekaran konferansa peresanê li salona dawetê hat lidarxistin. Ji aliyê din ve li tesîsa ku ji bo konferansê cih hatibû veqetandin di rojên diyarkirî de xebatên tadîlatê nehatin kirin û li şûna wê Serokomar Erdogan ji bo vekirina Navenda Zanyarî û Nûjeniyê ya TEKNOKENTê axaftina vekirinê kir.

BÎYOGENê li ser hesabê xwe yê medyaya civakî daxuyanî da û got, "Tevî êrîşên ku li ser hilberîna zanistî tîn kirin jî em dev jê bernadin û em radigihînin ku em ê 17emîn Konferansa Peresanê ya Aykut Kence li dar bixin."

ODTÜ BİYOGEN (Twitter) - <https://x.com/odtubiyogen/status/1706384614258819312?s=20>

Sendika.org - <https://sendika.org/2023/09/odtude-evrim-konferansinin-engellenmesine-karsi-aciklama-alarimiz-kisiltanmasini-kabul-etmiyoruz-693048>

Piştî darizandina rêveberên PSAKDê 8 kes hatin binçavkirin

Danişîna doza ku li dû binçavkirina Seroka Komeleya Çandê ya Pîr Sultan Abdalê (PSAKD) ya Şaxa Sariyerê Beyhan Gun û Sekreterê Şaxa Sariyerê Şimal Deniz a di Kanûna 2022an de vebû îro pêk hat.

Di doza ku li 14emîn Dadgeha Cezayê Giran a Stenbolê hat dîtin de, biryara berdeyamkirina girtina Beyhan Gun û Şimal Deniz hat dayîn. Polîsan êrîşî daxuyaniya çapemeniyê ya piştî danişînê kirin; 8 kesên hatin binçavkirin danê êvarî piştî îfadeya wan hat girtin, serbest hatin berdan.

Federasyona Elewiyên Bektaşî (ABF), Federasyona Komeleyên Elewiyên (ADFE), Komeleyên Çandê yên Pîr Sultan Abdalê (PSKAD) û gelek saziyên din ên Elewiyên, di 28ê Îlonê de li Şîşliya Stenbolê, bi daxuyaniya çapemeniyê binçavkirina Serokê Giştî yê PSAKDê Cuma Erçe û yên li gel wî protesto kir.

İleri Haber - <https://www.ilerihaber.org/icerik/psakd-yoneticilerinin-yargilandigi-dava-sonrasi-8-gozalti-159603>

Pirha - <https://pirha.org/erce-polis-hincini-gosterdi-bu-bir-gozdagi-karsiliksiz-birakmayacagiz-video-395610.html/28/09/2023/>

28ê Îlonê, 2023

Biryara Dadgeha Bilind a der barê hikmên di Doza Geziyê de hatin dayîn de

Di "Doza Parka Geziyê" de 3yemîn Daîreya Cezayê ya Dadgeha Bilind, biryara der barê Osman Kavala, Parlementerê TÎPê Parêzer Can Atalay, rêveberê TMMOBê plangerê bajêr Tayfun Kahraman, filmçêker Çiğdem Mater û sinemager Mîne Ozerden de, di 28ê Îlona 2023an de pesend kir. Dadgehê biryarên derbarê cezayê Yigit Ali Ekmekçi, avahîsaz Mucella Yapıcı û rêveberê Weqfa Civaka Vekirî Hakan Altınay xera kir û bi sepandina hikmên kontrola edlî biryara berdana wan da. Ekmekçi, Yapıcı û Altınay bi biryarê hatin berdan.

Parêzer Can Atalay, li gel ku wekî parlamenter hat hilbijartin jî nehat berdan. Piştî biryar li Lijneya Giştî ya Meclîsê bê xwendin dê parlementeriya wî bê betalkirin.

Can Atalay ji hilbijartinên meha Gulanê û vir ve nehate berdan, darizandina Parlamenterê CHPê yê Stenbolê Enîs Berberoglû hat rawestandî. Piştî ku biryara der barê Berberoglû û Erdem Gul de ji aliyê 3yemîn Daîreya Cezayê ya Dadgeha Bilind ve hat betalkirin, di doza ku li 14emîn Dadgeha Cezayê Giran a Stenbolê ji nû ve hat dîtin de, biryar hat dayîn ku bi hinceta ku wekî parlamenter hatiye hilbijartin û parêzbandî bi dest xistiye doza Enîs Berberoglu bê rawestandî û ya Erdem Gul jê bê veqetandin.

AÎHMê di sala 2019an de destnîşan kir ku şert û mercên binçavkirin û girtinê yên Kavala li dijî Peymana Mafên Mirovan a Ewropayê ne û biryar da ku "demildest bê berdan". Biryara Kavala ya AÎHMê ji sala 2020an û vir ve di rojêva Komîteya Wezîran a organa biryardayînê ya Konseya Ewropayê de ye. Tê çaverêkirin ku Komîteya Wezîran di hefteyên pêş de bi berfirehî li vê mijarê hûr bibe. Ev mijar di raporên der barê Tirkîyeyê yên Meclîsa Parlamenteran a Konseya Ewropayê (AKPM) ya ku Xelata Vaclav Havel dide de jî cih digire. Raportorên AKPMyê yên Tirkîyeyê di destpêka vê salê de li Girtîgeha Sîlvîriyê çûn serdana Kavala.

Ji bo Xelata Mafên Mirovan a Vaclav Havel ku her sal ji aliyê Meclîsa Parlamenteran a Konseya Ewropayê (AKPM) ve ji parêzvanên mafên mirovan re tê dayîn, Osman Kavala weke yek ji sê namzetên dawîn hat hilbijartin. Xwediyê Xelata Vaclav Havel dê di civînên Lijneya Giştî ya AKPMyê de ku dê di navbera 9-13ê Cotmeha 2023an de li Strasboûrgê bê lidarxistin, were eşkerekirin. Di sala 2017an de xelat dabûn serokê berê yê YARSAVê Murat Arslan ê ku ji ber endamtiya rêxistina Gulen dihat darizandin. Enqereyê bertek nîşanî ve biryarê dabû û tevkarîya xwe ya ji bo butçeya Konseya Ewropayê kêmkiribû.

BİANET - <https://bianet.org/haber/yargitay-onadi-kavala-ya-muebbet-atalay-mater-kahraman-ve-ozerden-e-18-yil-agir-hapis-285532> | <https://bianet.org/haber/yargitaydan-toplum-muhendisligi-karari-285553>

MEDYASCOPE - <https://medyascope.tv/2023/09/28/yargitayin-gezi-davasi-karari-osman-kavala-ve-can-atalayin-cezasi-onandi-mucella-yapici-ve-ali-hakan-altinay-tahliye-edildi/>

Meşa "Pêlavên Bêdeng" li dijî Çekdariya Ferdî

"Meşa Pêlavên Bêdeng" ku Weqfa Umutê her sal di 28ê Îlonê- Roja bêçekdarkirina ferdî de li dar dixê, li Stenbolê pêk hat.

Li gorî agahiyên ku endamê Lijneya Weqfê Dr. Akcan daye, li Tirkîyeyê ji serê sala 2023an heta 25ê Îlonê 2 hezar û 607 bûyerên tundiya çekdarî û êrîş di çapemeniyê de hatine weşandin. Di van bûyeran de hezar û 616 kes mirin û 2 hezar û 675 kes jî birîndar bûn. Di 385 bûyerên navborî de her cure amûrên bibir -piranî kêr- hatine bikaranîn, di 549an de her cure tîfing, ên lûledirêj jî di nav de, di hezar û 672an de, cûrbecûr çek, di nav wan de 70 çekên fermî û di yekê de jî bombe hat bikaranîn.

Di zêdetirî ji sedî 85ê (% 85,23) bûyerên tundiyê yên çekdarî de çeken agirdar hatine bikar anîn, di ji sedî 15ê wan de jî bi amûrên bibir qesta kuştina mirovan hatiye kirin. Li gorî van daneyên ku Weqfa Umutê berhev kirine, di 9 mehên ewil ên sala 2023an de her roj bi giştî 6 kes di bûyerên çekdarî de hatine kuştin.

BİANET - <https://bianet.org/haber/son-bir-yilda-2-bin-607-silahli-siddet-olayinda-bin-616-kisi-oldu-285522>

Umut Vakfı - <http://www.umut.org.tr/istatistik-ve-raporlar/>

Tebinî ji dozên ku tên şopandin:

Doza Odeya Bijîşkan a Wan-Colemêrgê (18ê Îlonê, 2023)

Dr Rumeysa Şen di Cotmeha 2021î de dema ku ji nobeda xwe ya li nexweşxaneyê vedigeriya di qezayeke trafikê de mir. Li dû bûyerê xebatkarên tenduristiyê hatin cem hev da ku ji bo Rumeysa Şen daxuyaniya çapemeniyê bidin. Ji çalakvanan der barê Serokê Odeya Bijîşkan a Wan-Colemêrgê Huseyin Yaviç û Nûnera TÎHVê ya Wanê Sevîm Çiçek de bi îdiaya "dijberîkirina Qanûna Civîn û Xwepêşandanan", li 4emîn Dadgeha Cezayê Asliyê ya Wanê doz hat vekirin. 18ê Îlonê roja duşemê danişîna dozê pêk hat. Dadgehê ji ber hêmanên sûc ên di xala 34an a Makezagonê de pêk nehatine biryara beraetê da.

Doza "Em nikarin bihewin!" (20ê Îlonê, 2023)

Di 12ê Kanûna 2021î de xwendekarên ku ji gelek bajarên ji bo pirsgrîkên xwe yê hewînê bînin zimên, hatin Enqereyê li ber deriyê bajêr hatibûn binçavkirin û der barê 46 xwendekar û 3 rojnamegeran de bi hinceta "dijberîkirina Qanûna Civîn û Xwepêşandanan" doz hatibû vekirin. Ji xwendekaran 2 kes jî bi hinceta ku heqaret li karmendekî dewletê kirine tînin darizandin. Danişîna 5emîn a dozê li 15emîn Dadgeha Cezayê Asliyê ya Enqereyê hat dîtin. Biryar hat dayîn ku li hêviya înfaza biryara girtinê ya der barê hin bersûcan de bimînin û rûniştina din di 6ê Kanûna 2023an de pêk bê.

Doza Eren Keskin (II) – 25ê Îlonê, 2023

Doza ku der barê komeke parêzeran de ku di 20ê Tebaxa 2019an de bi armanca ku jikardûxistina şaredarên Diyarbekir, Mêrdîn û Wanê û endamên meclîsa şaredariyê daxuyanî dabûn çapemeniyê bi îdiaya ku "dijberîkirina Qanûna Civîn û Xwepêşandanan" hatibû vekirin, li 58emîn Dadgeha Cezayê Asliyeyê ya Stenbolê dewam kir. Rûniştina din a dozê ya ku dê der barê esasê de nêrîn bê amadekirin dê di 1ê Nîsana 2024an de pêk bê.

Doza Protestokirina Betalkirina Peymana Stenbolê (26ê Îlonê, 2023)

Li Îzmîrê di 5ê Tebaxa 2020an de gelek jinên ji rêxistin, sendîka û partiyên siyasî yê cihê, xwest ku bi daxuyaniyeke çapemeniyê vekişîna Tirkiyeyê ya ji Peymana Stenbolê ya der barê qirkirina jinan û şideta li ser jinan de protesto bikin, ji aliyê polîsan ve hatin astengkirin û binçavkirin. Der barê wan de bi îdiaya ku "dijberîkirina Qanûna Civîn û Xwepêşandanan" li 44emîn Dadgeha Cezayê Asliyeyê ya Îzmîrê doz hat vekirin. Parêzerên bersûcan bi ragihandina mazeretê tevî dozê di 26ê Îlonê roja Sêşemê de nebûn. Doz dê bi rûniştina di 16ê Çileyê 2024an de berdewam bike.

Doza Firat Akdeniz (29ê Îlonê, 2023)

Rêveberê berê yê Şaxa ÎHDê ya Diyarbekirê Firat Akdeniz jî di nav dederbarê sih kesian de bi îdiaya "dijberîkirina Qanûna Civîn û Xwepêşandanan" doz hat vekirin. Kesên navborî di 17ê Tîrmeha 2017an de ji bo şermezarkirina ji kar avêtina îdarî ya xebatkarên saziyên giştî çalakiya rûniştinê li dar xistibûn. Danişîna 5emîn a dozê li 10emîn Dadgeha Cezayê Asliyê ya Diyarbekirê pêk hat. Dozger ji bilî du kesian, beraata bersûcan xwest. Hin parêzerên bersûcan ji bo parastinê dem xwestin. Danişîna din dê 20ê Cotmeha 2023an de pêk bê.